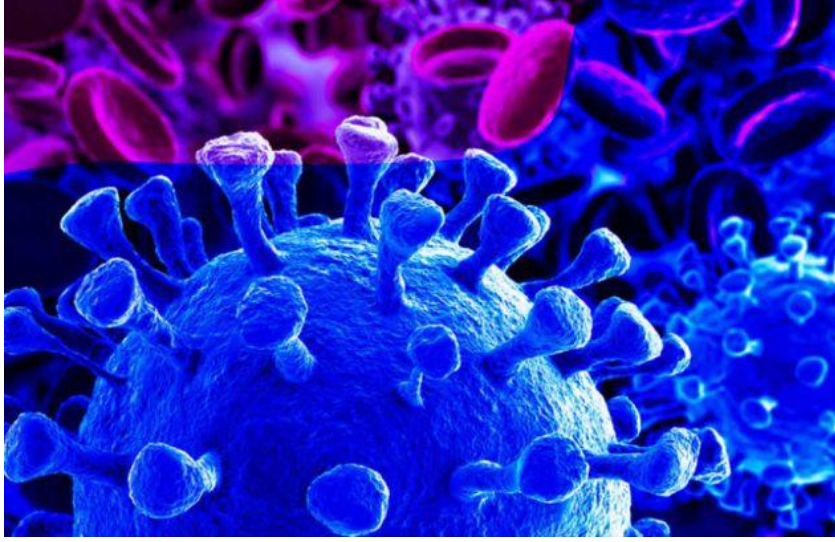

Alzheimer hastalığı ve diğer demans hastalıkları ile COVID-19 Hakkında Sıkça Sorulan Sorular ve Cevapları

Türkiye Alzheimer Derneği

Coronavirüs (COVID-19) pandemisi maalesef hayatımıza girdi. Virüs hakkındaki en sık sorulan soruları ve cevapları Türkiye Alzheimer Derneği olarak aşağıda sizler için özetlemeye çalıştık.

1. Alzheimer ve demans hastaları COVID-19'a yakalanma konusunda daha yüksek risk mi taşıyor?

Alzheimer hastaları ve diğer demans hastalarının COVID-19'a daha fazla yakalanacağı ile ilgili bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak tüm kronik hastalığı olan hastalar yaşlarından bağımsız olarak "yüksek risk grubu" içinde değerlendirilmektedir. COVID-19'un yaşlılarda ve kronik hastalıkları olanlarda daha ciddi etkiler yarattığını biliyoruz. Bu hastalar için en iyi tavsiye korunma tedbirlerini harfiyen uygulamaktır.

2. Alzheimer ve demans hastalarının bağışıklık sistemi zayıf mıdır?

Alzheimer hastalığı ve diğer demans hastalıkları genel olarak ileri yaşlarda daha fazla görülmektedir. Yaş arttıkça bağışıklık sistemimiz zayıflamaktadır. Bu hastalıklara özgü bir ilave bir negatif durum bulunmamakla beraber ileri yaşın ve eşlik eden hastalıkların bulunmasının bağışıklığı zayıflattığı unutulmamalıdır.

3. Zatürre Aşısı yaptırmalı mı?

Evet, Alzheimer veya demans hastasına düzenli olarak zatürre aşısı olması tavsiye edilir.

4. Alzheimer ve demans hastaları akciğer hastalıklarına daha mı yatkındır?

Evet, Alzheimer ve demans hastaları zatürre ve enfeksiyonlara karşı daha dayanıksızdır. Solunum sorunları derin nefes almayı ve akciğerlere yeterli oksijenin taşınmasını güçleştirebilir.

5. Grip Aşısı yaptırılmalı mı?

Evet, Alzheimer veya demans hastalarının düzenli olarak grip aşısı olması tavsiye edilir.

6. İlaç Kullanım Soruları:

- İlaç raporları için tavsiyeler nelerdir?**

İlaç kullanım raporları devlet tarafından uzatıldı. Eğer bir sorun yaşıyorsanız doktorunuzla temasa geçin lütfen.

- Reçetesiz satılan soğukalgınlığı ve grip ilaçlarını Alzheimer veya diğer demans tedavisinde kullanılan ilaçlar ile beraber kullanmak doğru mu?**

Reçetesiz ilaçların kullanımını genelde güvenlidir, ancak akılda tutulması gereken bir kaç konu var. Bazı soğuk algınlığı ilaçlarının Alzheimer'lı veya demanslı hastalarda zihinsel işlevleri bozabileceği için kullanılması önerilmez. Bu nedenle bu rahatsızlıklar için bir ilaç kullanılacaksa doktorunuza danışın.

7. Önceden alınmış doktor takip randevularına gidilmeli mi?

Bu salgın döneminde rutin randevularınıza gidilmesi şart değil. Randevularınız daha sonraki zamanlara ertelenebilir. Doktorunuzu arayarak öğrenmeniz gereken sorularınızı sorabilirsiniz.

8. Doktor randevularının iptal edilme olasılığına karşı hazırlıklı olunmalı mı?

Evet, rutin kontrol randevularınızın iptal edilebileceği ihtimaline karşı telefonla takibi sürdürmek üzere hazırlıklı olun.

9. Beklenmedik bir sağlık durumunda hastaneye gidilebilir mi?

Genel olarak, bu dönemde hastaneye ya da polikliniklere gitmekten mümkün olduğu kadar kaçınmak gerekir. Acil durumlarda hastaneye gidilebilir. Ancak mümkün olduğunca kalabalık ortamlarda bulunmamak iyi olur.

10. Alzheimer veya demans hastası seyahat edebilir mi? Uçağa binebilir mi?

Bu dönemde hastaların seyahat etmelerini onaylamıyoruz, evde kalmalarını ve sosyal mesafelerini korumalarını öneriyoruz.

11. Benim bulunduğum bölgede vaka sayısı az ise bölge içinde seyahat edilebilir mi?

Hayır, seyahat etmeyin.

12. Evde mi kalınmalı mı?

Kesinlikle evde kalın. Hastalar için internette ve televizyonlarda yayınlanan evde egzersiz yapma videolarını, Derneğimizin sosyal medyada yayınladığı destek grup mesajlarımızı takip edin.

13. Rehabilitasyon Kurumları ve Huzurevleri Soruları:

• Hastamı kurumda tutmak mı eve getirmek mi daha güvenli?

Yakınınızın, düzenli bakım verilen ve planlı kaynakları olan bir kurumda kalmasını temin etmek için elinizden geleni yapmalısınız. Telefonla arama veya görüntülü arama yararlı olacaktır. Yakınınızı bakımevinden almakta aceleci davranmayın. Önce doktorunuz ve sağlık ekibinizle görüşün. Eğer eve getirmeye karar verirsiniz gerekli ekipman, ilaç ve desteği sağlayabileceğinizden emin olun.

• Hastamın virüs belirtileri göstermesi halinde nerede daha iyi tedaviye ulaşması mümkündür (bakımevinde mi yoksa kendisini hastaneye götürürsem mi)?

Sağlık bakanlığının COVID-19 için tavsiye ettiği kurallara uymak en doğrusudur. Eğer bakımevinin bir doktoru varsa ve yatak başı tarama testleri pozitif ise derhal COVID-19 protokolü uygulanacaktır. Doktor tecrit uygulamasını başlatacak, olası transfer ve diğer testlerin yapılması için gerekli adımları atacaktır.

• Hastam bir bakımevinde karantinaya alınırsa ve ziyaret etmeme izin verilmezse ne yapabilirim?

Bu zor bir durum. Size hastanızın bakımını aksatmayacak şekilde düzenli telefon görüşmeleri ve görüntülü sohbetler yapmanızı öneririz.

• Eşim bir bakımevinde ve demansı var. Beni düzenli olarak görmezse kaygılanıyor. Ziyaret edemezsem sosyal izolasyonun yan etkilerini nasıl yok edebilirim?

Tavsiye ettiğimiz stratejilerin başında düzenli telefon görüşmeleri geliyor. Mümkün olduğunca görüntülü görüşmeler yapmaya çalışabilirsiniz.

15. COVID-19 a yakalanmamak için yapabilecek şeyler var mı?

Düzenli el yıkama, sosyal izolasyon, kalabalıklardan kaçınma ve evde kalma. Evinizde ziyaretçileri sınırlama hatta dışarıdan hiç kimseyi kabul etmeme önem taşımaktadır. Ayrıca hastanızın uyku düzeninin ve beslenmesinin iyi olmasına da dikkat edin.

16. Sosyal izolasyonun yarattığı kaygıyı gidermek için tavsiyeleriniz nedir?

Sosyal izolasyonu sağladığınız zaman hastanızın herkese ve herşeye uzak hissetmesi mümkündür. Onlara değer verdiğinizi ifade etmek için, sevdikleri ile sık sık sesli/görüntülü iletişim kurun. Sosyal etkileşim genellikle bu hasta grubunu sakinleştirir.

17. Diş tedavileri yaptırılmalı mı?

Acil olmayan diş tedavileri mümkünse ertelenmelidir.

Türkiye Alzheimer Derneği

Alzheimer ve Demans hastaları için COVID-19 Önerileri

- 1.** Sık sık ellerinizi 20 saniye boyunca yıkayın;
- 2.** Sosyal mesafe: evde kalın, ziyaretçilerinizi kısıtlayın;
- 3.** Alzheimer ve demans hastalarının yüksek risk grubunda olduğunu unutmayın;
- 4.** Kapalı yer kaygılarını azaltmaya çalışın. Hastanızın sevdiklerini sık sık arayın, ev egzersizleri ve oyunları ile keyifli vakit geçirmesine çalışın;
- 5.** Acil olmayan doktor ve diş hekimi randevularınızı erteleyin. Gerekliyse telefonla bilgi almaya çalışın;
- 6.** Hastanızın ilaçlarının eksik olmadığından emin olun;
- 7.** Eğer bakımevinde kalan bir yakınınızı eve almayı düşünüyorsanız önce sağlık ekibine danışın;
- 8.** Hastanızın seyahat etmesinden kaçının;
- 9.** Eğer doktorunuz öneriyorsa hastanızın zatürre ve grip aşılarını yaptırın;
- 10.** Eğer varsa hastanızla ilgili sorunları vakit geçirmeden doktorunuzla konuşun.